

NOKUTs tilsynsrapporter

Ledelse i havbruksoperasjoner

Ytre Namdal fagskole

Oktober 2018

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved fagskolene. Dette gjør vi blant annet ved å godkjenne nye fagskoletilbud. Fagskoleutdanning er en yrkesrettet utdanning på et halvt til to år, som bygger på videregående skole eller tilsvarende realkompetanse. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT. Alle fagskoletilbud må tilfredsstillе nasjonale kvalitetsstandarder. NOKUT godkjenner også institusjonenes interne system for kvalitetssikring.

Tilbyder/Utdanningssted:	Ytre Namdal Fagskole
Utdanningstilbudets navn:	Ledelse i havbruksoperasjoner
Nivå/fagskolepoeng:	5.1/60
Undervisningsform:	Nettbasert med samlinger
Sakkyndige:	Kari Marte Krane Odd-Ivar Lekang Kai Esten Dale
Dato for vedtak:	31.10.2018
NOKUTs saksnummer	18/01976

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. En fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen, må utdanningen være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av en utdanning. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering der NOKUT avklarer om forutsetningene er til stede for videre behandling. I den innledende vurderingen av søknader fra tilbydere som ikke allerede har en godkjent fagskoleutdanning, ser NOKUT også på om tilbyder oppfyller kravene til styringsordning, reglement/forskrift og system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstill forutsetningene for behandling blir vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot kravene i fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Odd-Ivar Lekang
- Kari Marte Krane
- Kai Esten Dale

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes et rapportutkast (kapittel 3) til tilbyder for kommentarer. Tilbyder kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingen fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

I denne rapporten har vi samlet alle vurderingene som danner grunnlag for vårt vedtak.

NOKUT har konkludert med at søknaden ikke tilfredsstill alle kravene for godkjenning av fagskoleutdanning. Det er mulig å søke NOKUT på nytt, men da forventer vi at søker har forbedret utdanningskvaliteten i henhold til vurderingene vi har gitt i denne rapporten (må-punktene).

NOKUT, 31. oktober 2018

Øystein Lund
Tilsynsdirektør

Innhold

1	Informasjon om søkeren	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningen	1
2	System for kvalitetssikring og grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning	2
3	Sakkyndig vurdering av utdanningen	2
	Oppsummering	2
3.1	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	3
3.2	Læringsutbytte (§ 3-2)	5
3.3	Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3).....	7
3.4	Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4)	10
3.5	Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5).....	12
3.6	Eksamen og sensur (§ 3-6)	14
3.7	Infrastruktur (§ 3-7)	16
3.8	Konklusjon etter sakkyndig vurdering	18
4	Tilsvarsrunde	18
4.1	Søkerens tilbakemelding.....	19
4.2	Sakkyndig tilleggsvurdering.....	22
4.3	Endelig konklusjon fra sakkyndig komité	24
5	Vedtak	24
6	Dokumentasjon	25
	Vedlegg 1:.....	26

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningen

Ytre Namdal Fagskole søkte NOKUT 2. mars 2018 om godkjenning av *havbruksoperasjoner*. Utdanningen er på 60 fagskolepoeng som gis på deltid over 2 år. Den omsøkte undervisningsformen er nettbasert med samlinger, og den stedbaserte undervisningen vil finne sted på følgende studiested: Rørvik.

Søker har allerede godkjente fagskoleutdanninger.

2 System for kvalitetssikring og grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning

Fra og med høsten 2017 vurderer ikke NOKUT om forutsetningene for å søke om godkjenning, er oppfylt for tilbydere som allerede har godkjente utdanninger. Vi vurderer heller ikke systemet for kvalitetssikring. Derfor inneholder ikke denne rapporten noen administrativ vurdering av kravene i fagskoletilsynsforskriften §§ 3-1 og 5-1. De sakkyndige vurderer likevel kravene i § 3-1 (1) a og § 3-1 (2)-(6).

I stedet vil NOKUT kvalitetssikre grunnleggende forutsetninger og system for kvalitetssikring ved en periodisk gjennomgang av alle tilbyderes administrative og organisatoriske rutiner. Det vil komme mer informasjon om ordningen på www.nokut.no.

3 Sakkyndig vurdering av utdanningen

Teksten i dette kapittelet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for de sakkyndige. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

Oppsummering

Sakkyndigkomiteen har gjennomgått søknad, studieplan og vedlegg for fagskoleutdanningen *Havbruksoperasjoner* ved Ytre Namdal fagskole i den hensikt å vurdere utdanningen opp mot krav i fagskoleloven og Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Utdanningen virker å være svært godt forankret i det relevante yrkesfeltet, og det foreligger mange gode planer for samarbeid. Krav til fagskolepoeng og arbeidsmengde er godt beskrevet og innenfor kravet og beskrivelse av læringsaktiviteter og undervisning er bra, om enn litt lite detaljerte. Opplegg for veiledning og oppfølging av deltidsstudentene er veldig bra.

Fagmiljøet ved skolen er sterkt forankret i maritim ledelse og har lite erfaring med havbruk, men det foreligger avtaler med andre aktører for innleie av kompetanse. Det er også ansatt en faglig ansvarlig for studiet i 50 % stilling med bakgrunn fra akvakultur og havbruk, noe som vil styrke kompetansen på dette feltet.

Søknaden bærer imidlertid preg av å ville dekke for mye, og det hersker usikkerhet rundt hvilken spesifikk yrkesrettet kompetanse kandidatene skal inneha ved endt utdanningsløp. Usikkerheten ligger i hvorvidt studiet begrenser seg til å utdanne personell til servicebåter, eller om den også skal utdanne driftsledere til oppdrettsanlegg. Uttrykkene «havbruksinstallasjoner» og «havrom» må spesifiseres. Opptakskravene er noe vide, og må spisses til å omfatte kun noen få fagbrev, og heller vurdere øvrig opptak på realkompetanse.

Pensumbeskrivelsene er noe generelle, det må sikres at læringsmålene ligger over videregående nivå, og praktiske ferdigheter må dokumenteres. Eksamens- og vurderingsordningen må endres slik at de praktiske ferdighetene studentene skal inneha blir vurdert og dokumentert.

I studieplanen må det lages en årsplan som beskriver hvor samlinger skal foregå. Oppmøteplikt og konsekvenser ved fravær, samt hvordan man tar igjen tapt obligatorisk undervisning må beskrives. Krav til datautstyr og utstyr i klasserom må beskrives.

3.1 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

3.1.1 Opptak

(1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:

- a) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.

Vurdering

Studieplanen beskriver opptakskrav til å være fullført og bestått opplæring med fagbrev som matros, motormann, akvakultur, industriteknologi eller fisker.

Kandidatene skal gjennomgå opplæring i fagene ledelse, fiskevelferd, håndtering og bruk av båt og utstyr, fortøyninger og anlegg i sjø, arbeidsoperasjoner med simulatorentrening og havmiljøet.

Fagskoleutdanninger skal ligge på et nivå over videregående opplæring. Utgangspunktet for de enkelte fagbrevene vil være forskjellig, og vil medføre at det blir utfordrende å oppfylle dette kravet når svært forskjellige fagbrev godtas. For eksempel anses det som sannsynlig at opplæring innen fiskevelferd og havmiljø vil overlape mye med videregående opplæring innen akvakultur. For motormann og matros vil det bli liknende overlapp på opplæring i håndtering av båt og utstyr. Det må sannsynliggjøres at utdanningens innhold ligger over videregående nivå i alle fag.

Det stilles spørsmål ved om det egentlig er mer hensiktsmessig med to forskjellige utdanninger; Én som tar sikte på å utdanne personer med bakgrunn fra akvakultur innen bruk av båt og arbeidsoperasjoner på sjø, og én som utdanner personer med bakgrunn som matros eller motormann innen akvakultur, som så samkjøres når det kommer til den delen som omhandler ledelse.

Industriteknologi er ikke et eget fagbrev, men en retning innen videregående opplæring som kan munne ut i 24 forskjellige fagbrev med svært forskjellig innhold. Det anses som usannsynlig at kandidater fra alle disse vil være kvalifisert for en og samme utdanning på fagskolenivå.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må snevre opptakskravet for å sikre at faglig innhold kan ligge på et nivå over videregående opplæring innen relevante fagretninger.

Tilbyder bør reddykke én fagretning, for eksempel akvakultur, og heller vurdere andre kandidater opp mot realkompetanse.

3.1.2 Samarbeid med yrkesfeltet

(2) Tilbyder skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Vurdering

Med søknaden er det vedlagt 11 bindende samarbeidsavtaler med aktører innen havbruksnæringen, alle relevante for utdanningen. Det er både oppdrettsaktører og aktører som leverer tjenester til oppdrettsnæringen, dykkere, servicebåter, leverandør av opplæringsmateriell og andre opplæringsinstitusjoner. Disse beskriver at samarbeidspartnerne skal:

- bidra med gjesteforelesere og foredragsholdere til utdanningen
- stille fasiliteter til disposisjon for utarbeidelse av oppdatert læringsmateriell
- stille som vertskap ved ekskursjoner
- la lærere ved utdanningen delta på bedriftsinterne fagkurs relevante for emnene det undervises i
- delta med personell på fagdager i regi av fagskolen
- at bedriften samarbeider med andre bedrifter i utforming av eksamensoppgaver og stiller til disposisjon sensorer i forbindelse med sensur av eksamensoppgaver
- stiller seg positivt til å stille med kandidater til faglig råd

Ytre Namdal Fagskole (YNF) har i tillegg inngått avtale med institutt for marin teknikk, ved NTNU, om å gi innspill til pensum og støttelitteratur, veilede i utforming av læringsmateriell og kvalitetssikring av læringsmateriell, delta i kompetanseråd og fagutvalg og gjennomføre gjesteforelesninger.

Søknaden inneholder også to uttalelser fra henholdsvis Sjømat Norge og Fiskeri- og Sikkerhetsfaglig Forum som begge gir sin støtte til en fagskoleutdanning innen havbruksoperasjoner.

Det vurderes at forankringen i den relevante næringen er svært god for den aktuelle utdanningsretningen. YNF virker å ha god tilknytning til aktører innen havbruksnæringen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.1.3 Standarder, konvensjoner og avtaler

(3) Utdanninger som reguleres av nasjonale eller internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler skal tilfredsstille kravene i disse.

Beskrivelse

Kravet er ikke relevant for denne utdanningen.

3.1.4 Praksisavtaler

(4) For utdanninger med praksis skal det foreligge avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Beskrivelse

Kravet er ikke relevant for denne utdanningen.

3.1.5 Fagskolepoeng og arbeidsmengde

(5) Utdanningen skal ha et omfang av 30, 60, 90 eller 120 fagskolepoeng.

(6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500–1800 timer per år.

Vurdering

Studiet er beskrevet til 60 fagskolepoeng, og skal gjennomføres på deltid over to år som nettbasert med samlinger. Studiet er beskrevet i et omfang på 1500 timer, hvorav 440 timer er lærerstyrte aktiviteter på nett, 240 timer på samlinger og 820 timer selvstudium. Dette er innenfor kravet til fagskolepoeng og arbeidsmengde.

Tilbyder har en god beskrivelse gjennom fagplanen, hvor studiet er delt inn i 6 emner.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2 Læringsutbytte (§ 3-2)

Utdanningen skal gi ett samlet læringsutbytte som er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttet skal beskrive kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Læringsutbyttet til tilbyder er som følger:

Kunnskaper

Kandidaten

- har kunnskap om konstruksjon, reparasjoner, vedlikehold og drift av havbruksinstallasjoner med tilhørende systemer
- har kunnskap om fiskevelferd, fiskehelse og adferd hos fisk
- har kunnskap om begreper, metoder, prosesser og verktøy som anvendes innenfor havbruksinstallasjoner og operasjoner i havrommet
- har innsikt i lover, forskrifter, standarder, prosedyrer og kvalitetskrav som regulerer havbruksnæringen
- har kunnskap om rømmingssikkerhet og vern av havmiljøet
- har kunnskap om ledelse av sikre arbeidsoperasjoner i havrommet

- har kunnskap om økonomi og administrativ ledelse innenfor havbruksoperasjoner
- har kunnskap om sjømatbransjen både nasjonalt og internasjonalt og kjennskap til de forskjellige roller innen sjøbasert servicenæring
- kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om drift og vedlikehold av havbruksinstallasjoner med tilhørende systemer via relevante trykte og digitale medier
- forstår sjømatnæringens rolle i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv

Ferdigheter

Kandidaten

- kan anvende sin faglige kunnskap på praktiske og teoretiske problemstillinger i valg av arbeidsmetoder, materialer, verktøy og digitale hjelpemidler innenfor operasjoner i havrommet
- kan anvende sin faglige kunnskap om ledelse av operasjoner i havrommet for å trygge driften, sikre fiskevelferd, hindre rømming og vern av havmiljøet
- kan anvende verktøy, utstyr, manualer, teknikker og uttrykksformer som er knyttet til operasjoner i havrommet
- kan finne informasjon og fagstoff i lovverk, bransjetidsskrifter, forskningsmiljøer og hos relaterte fagmiljøer som er relevant for en problemstilling i tilknytning til havbruksoperasjoner
- kan kartlegge en situasjon som oppstår ved gjennomføring av havbruksoperasjoner, identifisere problemet og finne behov for iverksetting av tiltak

Generell kompetanse

Kandidaten

- har forståelse for yrkes- og bransjeetiske prinsipper innen sjømatnæringen
- har utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av operasjoner i havrommet
- kan utføre og lede arbeid i tilknytning til operasjoner i havrommet i tråd med lover, forskrifter, produsentenes anbefalinger og anerkjente prinsipper og fremgangsmåter
- kan bygge relasjoner med fagfeller gjennom sitt arbeid i et lokalt og globalt perspektiv på tvers av fag, samt med kunder og leverandører av varer og tjenester
- kan utvikle arbeidsmetoder og tjenester i samsvar med driftshåndbøker, prosedyrer, relevant lovverk og anerkjent sikkerhetspraksis

Vurdering

Læringsutbyttebeskrivelsene for studiet er i studieplanen strukturert etter, og formulert som kompetansebeskrivelsene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som kandidaten skal ha tilegnet seg etter fullført utdanning. Dette er i tråd med fagskoletilsynsforskriften § 3-2. Nivået er angitt til fagskole 1, og deskriptorene som brukes er i tråd med NKR.

Ut fra studieplanen og presentasjonen i søknaden er vi imidlertid usikre på hvilket arbeid studentene er tiltenkt etter endt utdanning, og det trengs en avklaring med tanke på hvilke begreper som brukes. Læringsutbyttet beskrives å ligge på både teknisk og biologisk plan. Da trengs en spesifisering av hva som menes med havbruksoperasjoner. Innen kunnskap beskrives at studenten skal ha kunnskap om ledelse av sikre arbeidsoperasjoner i havrommet og ha ferdigheter knyttet til operasjoner i havrommet. Fagskolen må definere «havrommet», da avgrensningen av dette begrepet har betydning for

læringsutbyttet studentene trenger. Slik dette kulepunktet er utformet, er dette generell kunnskap, og ikke direkte knyttet til havbruksoperasjoner, og vi lurer på hvilke andre operasjoner enn havbruksoperasjoner fagskolen sikter til her.

Dersom fagskolen ser for seg at kandidatene skal fungere som driftsleder på matfiskanlegg, er ikke utdanningen og læringsutbyttet tilfredsstillende beskrevet. I en slik rolle trengs blant annet kunnskap om driftsplaner, driftsplanlegging, fôring og fôrplanlegging. Ut fra studieplan og presentasjon i søknad ser det imidlertid ut til at en typisk funksjon for kandidatene vil være å arbeide/lede servicebåt eller serviceteam. Det vil være vanskelig å lage en 1-årig fagutdanning som både gir kunnskap om service på anlegg og drift og røkt av anlegg. Ut fra læringsutbyttebeskrivelser og kurslitteratur tolker vi «ledelse» som å være rettet mot ledelse av fartøy og installasjoner på fartøy. Disse rollene har andre behov for lederkompetanse enn det som trengs hos en driftsleder for et matfiskanlegg. Det er ønskelig med en spesifisering av type arbeidsoperasjoner en skal lede. De avklaringene vi har bedt om tidligere i dette kapittelet – på hva som legges i «havbruksoperasjoner» og «havrommet» - vil i stor grad legge føringer for hvilke endringer som trengs i læringsutbyttet for å gjøre det yrkesrelevant.

Videre trengs en avklaring med tanke på om utdanningen kun dreier seg tradisjonelle havbruksinstallasjoner, eller om nye offshoreinstallasjoner på svært eksponerte lokaliteter som er under planlegging/utbygging nå også tenkes være innbefattet. Her er det naturlig å sammenligne med oljeindustri offshore, og de regler som gjelder for arbeid med slike installasjoner. Men dette kan også bli klarere når begrepet «havrom» defineres. Beskrivelse av behovet for og forhold til nødvendige sertifikater bør også belyses/beskrives, eksempelvis krankurs, stroppekurs, arbeidsfartøy, sikkerhetskurs. Hva som trengs av sertifikater vil også i noen grad knyttes til definisjon av havrommet.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må klargjøre begreper og hvor tyngdepunktet i fagutdannelsen skal ligge. Uklarheter knyttet til å begrepene havbruksinstallasjoner og operasjoner i havrommet medfører at vurdering av læringsutbyttet blir vanskelig.

3.3 Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3)

3.3.1 Utdanningens navn

(1) Utdanningens navn skal være dekkende for innholdet og det læringsutbyttet utdanningen gir.

Vurdering

Navnet på utdanningen er *havbruksoperasjoner*. Studiet beskrives i søknaden å være rettet mot mellomleder- og ledernivået som jobber i havrommet, både i og rundt oppdrettsanleggene, med tilhørende operasjoner. Utdanningen har altså satt fokus på ledelse, og 1/3 av utdanningsløpet er avsatt til ledelsesfag. Studiets navn reflekterer ikke dette. Navnet peker mot utførelse av operasjoner, altså en

operatørutdanning, ikke en lederutdanning. Dessuten kan bruken av ordet «havrommet» for å beskrive arbeidsområdet være problematisk. Ut fra beskrivelse i søknaden, er operasjonene begrenset til å foregå innaskjærs, men ordet «havrommet» rommer langt mer enn dette. Operasjoner på åpent hav vil være noe helt annet enn operasjoner inne i fjordarmer, og det anses ikke som sannsynlig at utdanningen vil gi kompetanse til å utføre offshoreoperasjoner i noen stor grad. Det er også uklarerheter knyttet til hvilke havbruksoperasjoner ferdig utdannede kandidater skal lede, jamfør tidligere beskrivelse under punktet læringsutbytte (3.2). Navnet beskriver ikke godt hva kandidaten «blir» etter endt utdanning.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- velge et navn for utdanningen som beskriver at dette er en ledelsesutdanning
- beskrive spesifikt hvilke operasjoner kandidaten vil være egnet til å lede

Tilbyder bør tydeliggjøre utdanningens begrensninger, jamfør bruken av ordet «havrom» for å beskrive fysisk arbeidsområde.

3.3.2 Utdanningens innhold og emner

(2) Utdanningens innhold skal være egnet for å nå læringsutbyttet.

(3) De ulike emnene skal til sammen bidra til at studentene oppnår utdanningens totale læringsutbytte.

Vurdering

Studieplanen inneholder 6 emner: ledelse, fiskevelferd, håndtering og bruk av båt, fortøyninger av anlegg i sjø, arbeidsoperasjoner med simulatortrening og havmiljø. Disse er igjen delt i mange fagområder. Emnene er godt beskrevet med omfang, LUB, vurderingsformer og litteratur.

Det må utarbeides en mer detaljert plan for hva som skiller emner og LUB fra kompetansemål i vg2-vg3. Dette må også sees i sammenheng med opptakskravet (se 3.1.1.). De som kommer fra vg2 og vg3 akvakultur (drift og røkt) kan i utgangspunktet se ut til å inneha mye av kunnskapen eksempelvis innen fiskevelferd og avlusning.

Gode detaljerte litteraturlister er vedlagt, men her er det bøker som både ligger på lavere (videregående) og høyere nivå (bachelor). Det totale sidetallet beskrevet i litteraturlisten er også stort, og det må spesifiser bedre i forhold til hva som virkelig er pensumlitteratur innen det enkelte emnet. Eksempelvis regner vi derfor ikke med at studenten skal ha alt som står i bøkene *Fiskeernæring og Fiskehelse og fiskesykdommer* som pensum.

I flere av emnene inngår praktiske læringsutbytter med praktiske ferdigheter, eksempelvis generelt anvendte verktøy og utstyr eller båt og utstyr. Det må beskrives bedre hvordan en kan dokumentere at studenten virkelig innehar de praktiske ferdigheter. Dette kan være en del av det som omtales i

søknaden som «studieoppdrag», men det må i så fall beskrives på en mer forståelig måte hvordan dette gjennomføres.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- beskrive hva som skiller emnene fra vg2 og vg3 i forhold til inntakskrav
- gi en beskrivelse av virkelig pensumlitteratur i det enkelte emne
- beskrive bedre hvordan tilbyder kan dokumentere at studenten virkelig innehar de praktiske ferdigheter som beskrives i LUB

3.3.3 Studieplanen

(4) Studieplanen skal tydelig vise utdanningens innhold og oppbygning.

Vurdering

Denne vurderingen tar utgangspunkt i formkravene NOKUT stiller til studieplanen. Det er ikke en vurdering av det faktiske innholdet og organiseringen av selve studiet.

Studieplanen er lagt opp som deltidsstudie over 2 år, tilsvarende 1 års heltidsstudie. Det foreligger ingen informasjon om at studiet kan tilbys som heltidsstudie i fremtiden.

I studieplanen er det informert om at studiet skal ha 5 samlinger á 3 dager hvert per år. Hver samling skal omfatte 24 timer (8 timer hver dag i 3 dager). Totalt utgjør samlingene 240 timer for hele studiet.

I studieplanen er det i tabell på side 7 satt opp en oversikt over alle emner som inngår i studiet med fordeling av timer som foregår stedbaset/på samlinger, egenstudier og lærerstyrte aktiviteter. Det er kort beskrevet under totalfordeling av timer for hele studiet. Selvstudiet utgjør totalt 820 timer, samlingene utgjør totalt 240 timer og lærerstyrte aktiviteter utgjør totalt 440 timer. I tillegg er det på side 8 en tabell som viser de ulike fagene som inngår i hvert emne med timefordeling mellom de ulike aktivitetene. Tabellene gir en god oversikt over hvordan studiet er organisert og hva som kreves av studentene, selvstudie utgjør totalt 820 timer for hele studiet. Samlinger og lærerstyrte aktiviteter utgjør totalt 680 timer for hele studiet.

I studieplanen er det beskrevet at utdanningen starter med en samling for gjennomgang av progresjon/fremdriftsplan og studieplan. Det er videre beskrevet i studieplanen at hvert emne starter med en felles samling for alle studenter. Det er òg beskrevet at samlingene skal benyttes til simulatorkjøring og utflukt til bedrifter/næring. Etter vår mening er det en god løsning at hvert emne starter med en fellessamling for alle studentene. Dette vil sikre studentene en god start med felles forutsetninger.

Det er 5 samlinger per studieår. Det må lages en overordnet årsplan for studiet som viser omtrentlig plassering av samlingene. Dette for at potensielle søkere til studiet kan vurdere om de har mulighet til å gjennomføre studiet.

Det må videre redegjøres for oppmøteplikt for studenter, konsekvensene ved fravær, og mulighetene til å ta igjen tapt obligatorisk undervisning. Dette er viktig siden det i studieplanen er beskrevet at samlingene bl.a. skal brukes til simulatorkjøring. Det må oppgis hva som er konsekvensene ved fravær på disse samlingene og hvordan muligheten er for å ta igjen tapt simulatorkjøring. En beskrivelse av dette vil være av vesentlig betydning for studentene.

For øvrig inneholder studieplanen de elementene NOKUT forventer.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- lage en overordnet årsplan for studiet der samlingene er lokalisert
- lage en beskrivelse av oppmøteplikt og konsekvenser ved fravær
- lage en beskrivelse av hvordan studentene skal ta igjen tapt obligatorisk undervisning / simulatorkjøring og lignende.

3.4 Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4)

3.4.1 Veiledning og oppfølging

(1) Utdanningen skal ha et pedagogisk opplegg som sikrer god veiledning og oppfølging av studentene både som gruppe og individ.

Vurdering

Studiet er lagt opp med stor grad av selvstudium, omtrent 55 % av studiet. Det er derfor svært viktig at tilbyder har et godt opplegg for veiledning og oppfølging av studentene.

I studieplanen er det beskrevet at det er satt av 100 timer til veiledning. Det skilles ikke mellom individuell og gruppeveiledning. Det er i studieplanen beskrevet at veiledning vil spille en sentral rolle i læringsarbeidet. I studieplanen er det beskrevet at studentene i løpet av studiet skal arbeide med individuelle arbeidsoppgaver, obligatoriske studieoppdrag og gruppearbeid. Mellom samlingene er It's Learning kommunikasjonsplattform mellom studenter og lærere.

Tilbyder beskriver i studieplanen at lærerstyrte aktiviteter over nett eller på samlinger omfatter rene forelesninger, diskusjoner, caser, gruppeveiledning, tester m.m. Forelesninger og diskusjoner på nett vil kunne bli filmet, slik at studenter har tilgang til disse senere ved behov. Tilbyder beskriver at studentene vil få veiledning på samlingene, mellom samlingene og i forbindelse med eksamen. Veiledningen skal fungere som et bindeledd mellom personlig kompetanse, teoretisk kunnskap og yrkesspesifikke ferdigheter. Studentene vil bli veiledet som gruppe på samlingene. I tillegg blir det gitt individuell veiledning som tilbakemelding på innlevert arbeid og prøver.

Studentene har i tillegg mulighet til å henvende seg direkte til aktuelle lærer enten via e-post, melding på It's Learning, SMS eller direkte på telefon. Studentene kan også poste spørsmål om et tema i det

digitale klasserommet, dette kan gjøres tilgjengelig for de andre studentene. Responstiden er satt til 48 timer i studieplanen, normalt vil det gå mye raskere.

Studentene vil også ha tilgang til IKT-veiledning på alle virkedager, her er det beskrevet at det normalt ikke er ventetid.

Slik vi ser det er opplegget for veiledning og oppfølging av studenten godt beskrevet, og tilbyder har et godt system for dette. Det er lagt stor vekt på oppfølging og veiledning av deltidsstudentene, noe som etter vår mening er viktig, spesielt når egenstudier utgjør en så stor del av studiet.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en meget tilfredsstillende måte.

3.4.2 Undervisningsformer og læringsaktiviteter

(2) Undervisningsformer og læringsaktiviteter, herunder eventuell praksis, skal være tilpasset læringsutbyttet som skal oppnås.

Vurdering

Tilbyder benytter ulike undervisningsformer, arbeidsformer og læringsaktiviteter for å oppnå best mulig læringsutbytte for hver student. Undervisning og læringsaktiviteter er lagt opp på en slik måte at de involverer studentene til å delta aktivt. Mye av undervisningen er lagt opp med ulike læringsaktiviteter som gruppearbeid, prosjektarbeid, fagrelatert diskusjonsforum på nett, presentasjoner og oppgaver. Tilbyder legger også opp til at studentene skal bruke hverandre i læring gjennom gruppearbeid og diskusjoner.

Deltidsstudentene benytter seg av den elektroniske læringsplattformen It's Learning. Her vil faglærer organisere og tilrettelegge lærestoff og gjøre det tilgjengelig for studentene. I tillegg vil det digitale klasserommet fungere som en læringsarena for studentene der de kan stille spørsmål, svare medstudenter og delta i faglige diskusjoner.

I studieplanen er det beskrevet at hvert emne starter med felles samling for alle studentene. Det er videre beskrevet at samlingene kan brukes til prøver/tester. I tillegg vil det være egne samlinger for simulatorkjøring og utflukter til bedrifter/næring.

Det fremgår ikke fra studieplanen om frammøte på samlingene er obligatorisk, hvor stor del av samlingene må gjennomføres på skolen (typisk simulatorkjøring og lignende). Det fremgår heller ikke fra studieplanen hvordan studentene skal ta igjen tapt obligatorisk arbeid på samlingene eller spesielt simulatorkjøring, se punkt 4.3.3. Som nevnt i punkt 4.3.3 må studieplanen inneholde en overordnet årsplan med omtrentlig plassering av samlingene, slik at potensielle søkere ser om de har mulighet for å gjennomføre studiet.

Overordnet er det beskrevne opplegget for den nettbaserte gjennomføringsmodellen veldig bra. I tabell på side 8 i studieplanen er det en detaljert timefordeling for alle fag og emner der fordeling av timer på egenstudier, lærerstyrte aktiviteter og samlinger er vist for alle fag.

Beskrivelse av undervisningsformer og læringsaktiviteter fremstår som bra, men det er litt lite detaljert beskrevet. Tilbyder kan med fordel gjøre studieplanen mer detaljert på enkelte områder slik at det tydeligere fremgår hvordan dette blir gjennomført. F.eks. hvordan It`s Learning blir brukt, til hva og hvordan.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør lage mer detaljerte beskrivelser av enkelte undervisningsformer og læringsaktiviteter, i tråd med vår vurdering.

3.5 Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5)

3.5.1 Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse

(1) Undervisningspersonalets sammensetning og samlede kompetanse skal være tilpasset utdanningen slik den er beskrevet i studieplanen. Undervisningspersonalet må samlet ha følgende kompetanse:

- a) Formell utdanning minst på samme nivå som det undervises i, innen det aktuelle fagområdet eller nærliggende fagområder. For nye fagområder der det ennå ikke tilbys tertiær utdanning, kan langvarig yrkespraksis erstatte formell utdanning.
- b) Pedagogisk kompetanse relevant for utdanningen. Minst én person skal ha formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg.
- c) Digital kompetanse relevant for utdanningen.
- d) Relevant og oppdatert yrkeserfaring.

Vurdering

Tilbyder har lagt ved en god oversikt over alle lærere tilknyttet studiet, inklusive hvilke emner de vil undervise i. Det er også angitt deres pedagogiske og digitale kompetanse.

Fagmiljøet på skolen har sin styrke innen maritim ledelse gjennom sine fagskoleutdannelse som leder frem til henholdsvis dekkoffiser og maskinoffiser. De har lite erfaring innen havbruk og samarbeidsavtaler med Val videregående skole og næringsaktører i regionene vil sikre denne kunnskapen.

Formell faglig utdanning

Personalet i oversikten innehar delvis tilstrekkelig faglig kompetanse for å gjennomføre utdanningen slik studieplanen angir. Per i dag beskrives personell med følgende bakgrunn: 2 stk. med fagutdanning tilsvarende fagskole 2 nautikk (mange års erfaring som sjøoffiser og lærer på sjøoffiser utdanning) og 1 bachelor i akvakultur ansatt ved Ytre Namdal fagskole, og 1 fiskehelsebiolog innleid fra Val videregående skole (Val FOU). Det er lagt ved en liste med 3 nyansettelser med bakgrunn innen havbruksoperasjoner. Dette vil kunne gi nødvendig kompetanse til å gjennomføre studiet. Det hadde vært ønskelig om ansettelsen av disse hadde vært avklart på forhånd, da dette vil være avgjørende kunnskap for å i denne utdanningen.

Pedagogisk kompetanse og den pedagogisk ansvarlige

Den pedagogisk ansvarlige for studiet mener vi har tilstrekkelig pedagogisk kompetanse (masterutdanning inne fagdidaktikk). Blant de andre i lærerpersonalet er kravet til pedagogisk kompetanse oppfylt.

Digital kompetanse

Det stilles ikke spesielle krav til digital kompetanse i kravspesifikasjonen utover «[g]enerelt god kunnskap om skolens forskjellige bruk av opplærings Platform og programmer», men ifølge spesifikasjonen får alle opplæring i interne systemer, og det gis tilbud om nettpedagogisk utdanning, som flere er i gang med. ifølge kravspesifikasjonen. Tabellen over personalet samsvarer med kravspesifikasjonen. Vi mener at lærerpersonalet totalt sett innehar tilstrekkelig digital kompetanse til å gjennomføre studiet.

Relevant og oppdatert yrkeserfaring

Vi mener at lærerpersonalet ved Ytre Namdal fagskole ikke innehar tilstrekkelig relevant og oppdatert yrkeserfaring for å gjennomføre utdannelsen som angitt i studieplanen, men med formelt tilknyttede samarbeidspartnere (Val videregående), næringsaktører og nyansettelsene finner vi at dette er godt dekket opp.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.5.2 Praksisveiledere

(2) For utdanninger med praksis skal eksterne praksisveiledere ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.

Beskrivelse

Kravet er ikke relevant for denne utdanningen.

3.5.3 Undervisningspersonalets størrelse og stabilitet

(3) Undervisningspersonalet må være stort og stabilt nok til å gjennomføre fastsatte læringsaktiviteter.

Vurdering

Tilbyder har et bredt sammensatt undervisningspersonale. En del er oppgitt i søknad, og for en del er det gitt en funksjonsbeskrivelse. Totalt vil det settes in 2,9 årsverk på utdannelsen. Av disse er 2,5 årsverk fast ansatt hos tilbyder, 0,03 årsverk leies inn fra Val videregående skole, og det er gitt funksjonsbeskrivelse for de siste 0,27 årsverk. At 2,5 av de totalt 2,9 årsverk som er knyttet til utdannelsen er fast ansatt hos tilbyder er en styrke. Vi ser det som svært positivt at Ytre Namdal fagskole og Val videregående skole har et samarbeid, da dette også styrker robustheten på det totale

fagmiljøet som er inne i utdanningen. Avtalen mellom fagmiljøene kunne med fordel vært enda mer utvidet, da miljøene har komplementær kompetanse. Når nyansettelser finner sted vil størrelse og stabilitet på undervisningspersonalet være tilfredsstillende.

Totalt gis 2,9 årsverk. Med 30 studenter som går 2 år på deltid og opptak av nye studenter hvert år gir det et forholdstall mellom studenter og lærer på 20,7, eller 1 lærer pr 20,7 studenter og dette er tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør vurdere en enda tettere formell kobling mot Val videregående skole (Val FOU) for å styrke det totale fagmiljøet.

3.5.4 Faglig ansvarlig

(4) Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse. Faglig ansvarliges oppgave er å sikre at studentene gjennomfører utdanningen som beskrevet i planen og oppnår læringsutbyttet. Faglig ansvarlig må være tilsatt hos tilbyder i minimum 50 prosent stilling.

Vurdering

Faglig ansvarlig beskrives å ha formell faglig kompetanse innen akvakultur tilsvarende en bachelorgrad, samt fagbrev innen samme felt. Vedkommende har vært tilknyttet havbruksnæringen siden 1992, både som røkter og driftsleder på sjøbaserte akvakulturanlegg og har hatt prosjektlederansvar i flere prosjekter rettet mot akvakulturnæringen. Vedkommende har vært lærer på akvakulturfaglig utdanning på videregående nivå. Faglig ansvarlig er tilsatt hos tilbyder i 50 % stilling, som oppfyller kravet fra NOKUT om størrelse på faglig ansvarlig sin stilling.

Faglig ansvarlig sin utdanning og bakgrunn virker å være godt egnet for å lede det faglige arbeidet for denne utdanningen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6 Eksamen og sensur (§ 3-6)

3.6.1 Eksamens- og vurderingsordningene

(1) Eksamens- og vurderingsordningene skal være egnet til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

Eksamens- og vurderingsordningen for studiet er beskrevet som følger:

- Det er 5 studieoppdrag for hvert emne over 2 år. Studieoppdragene skal dekke hele pensum. For å kunne fremstilles til eksamen må minst 4 av 5 studieoppdrag være bestått i hvert emne.
- Det gis flere studieoppdrag som skal resultere i studiearbeider. Studieoppdragene kan variere mellom skriftlige, muntlige og praktiske arbeidsformer, eller en kombinasjon av disse. Studiearbeidene skal vurderes til bestått eller ikke bestått.
- Sluttvurdering (eksamen). For å kunne fremstilles til sluttvurdering må studenten ha bestått minst 80 % av obligatorisk studieoppdrag i hvert emne. Det betyr også at hvis det er integrerte obligatoriske tester, simulatorøvinger eller muntlige høringer, må disse være bestått før studentene kan fremstilles til eksamen.
- Det skal utarbeides en eksamen i hvert emne som er basert på studieoppdrag gjennom året. Eksamen setter den endelige karakteren på vitnemålet.

Slik beskrivelsen i avsnitt 8.2 fremstår i vedlagt studieplan, så ser det ut til at den bør redigeres for at innholdet skal fremstå sammenhengende/lettforståelig. Det ser ut til at deler av teksten mangler/står på feil plass etc. Det er litt vanskelig å helt forstå sammenheng/innholdet i beskrivelsen.

Det mangler en beskrivelse av hvordan de praktiske ferdighetene til studentene skal vurderes og dokumenteres. Se forøvrig punkt 3.3.2 der dette også er etterspurt.

Med unntak av mangel som er påpekt over, så har tilbyder beskrevet et grundig opplegg for vurdering av studentene, til tross for manglende korrektur på teksten.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må beskrive hvordan de praktiske ferdighetene til studentene skal vurderes og dokumenteres.

Tilbyder bør redigere teksten i avsnitt 8.2 slik at den fremstår sammenhengende og mer forståelig.

3.6.2 Sensorenes kompetanse

(2) Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

I søknaden har tilbyder beskrevet sensurordningen, hvor det fremgår at sensorer skal være eksterne. Dette og evalueringer fra sensorene skal sikre faglig betryggende vurderinger.

Tilbyder har ikke fastsatt sensorer, men har angitt følgende krav; «Utdanning/praksis i henhold til kompetansematrisen i de fagene som skal sensureres» og «Minst 5 års yrkeserfaring på området eller

høyere utdanning». Selv om det hadde vært en fordel om tilbyder allerede nå hadde funnet konkrete sensorer for de ulike emner, finner vi dette tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør raskt få opp navn på konkrete sensorer

3.7 Infrastruktur (§ 3-7)

Tilbyder skal ha lokaler, utstyr, informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold som er tilpasset utdanningen, og som utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte.

Vurdering

I beskrivelsen av infrastruktur, eget vedlegg til søknad, er det beskrevet at Ytre Namdal Fagskole disponerer undervisningslokaler og kontorer i samme bygningsmasse som Ytre Namdal VGS. I tillegg har fagskolen felles områder med VGS, som kantine, skolebibliotek, møterom, gangareal og andre oppholdsrom.

Tilbyder disponerer 3 klasserom ved Ytre Namdal VGS, 1 rom med plass til 30 studenter, 1 rom med plass til 20 studenter og 1 rom med plass til 15 studenter. Fagskolen disponerer et arbeidsrom/oppholdsrom for ansatte og kan i tillegg booke auditorium med plass til 100 ved behov. Fagskolen benytter felles bookingsystem med Ytre Namdal VGS for auditorium og møterom. I søknaden fra tilbyder er det beskrevet at studiet er dimensjonert for 30 studenter, dette samsvarer godt med disponible klasserom.

Tilbyder leier følgende tjenester:

- registrering og inntak av fagskolens studenter
- registrering av karakterer, samt utferdigelse av vitnemål
- gjennomføring av eksamener
- håndtering av inn- og utgående fakturaer, regnskapsføring, rapportering og årsoppgjør av fagskolens regnskap.
- lederfunksjoner i form av oppgaver og tid adm. leder
- arkiv
- renholds- og vaktmestertjenester i leide lokaler
- kantine- og bibliotektilbud for fagskolens studenter
- studentservice (rådgivere / miljøarbeidere / helsetjeneste)

I tillegg har Fagskolen tilgang til på simulator Marinsim gjennom Sikkerhetscenteret Rørvik AS. Simulatoren benyttes til å simulere/trene på operasjoner i havrommet.

Undervisningen utenom samlingene gjennomføres på internett. Læringsplattformen It`s Learning blir brukt som kommunikasjonsplattform der nødvendig studiemateriell, med unntak av lærebøker, gjøres tilgjengelig for studentene.

Tilbyder har lagt ved kravspesifikasjon for lokaler og utstyr for det omsøkte tilbudet. Her er det kort listet krav til størrelse på klasserom, tilgang til Fish Farming simulator, IKT support, tilgang til skrivere og internett samt kontorplass til undervisere.

Det er videre i beskrivelsen av infrastrukturen satt krav om at studentene må ha tilgang til eget datautstyr og internett. Det er ingen spesielle systemkrav til PC eller beskrevet andre krav. Vi savner krav til utstyr for fjernundervisning, headsett, webkamera etc. Tilbyder må lage en beskrivelse over nødvendige krav til PC og utstyr som studentene må ha for å kunne gjennomføre studiet. Som f.eks. om det er krav til operativsystem (Windows/ikke Windows), minimum maskinvarekrav hvis dette er nødvendig, nødvendig utstyr for å kunne følge fjernundervisning som f.eks. headsett med mikrofon, webkamera etc., tilgang til internett hjemme, type PC (bærbar/stasjonær)

Vi savner en mer detaljert kravspesifikasjon til infrastruktur til det omsøkte studietilbudet. Det er beskrevet krav til rom og størrelse, men det er ingen krav til utstyr i klasserom eller andre rom utover tilgang til internett og skrivere.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- lage en konkret beskrivelse av minimumskrav til PC og datautstyr som studentene må ha
- oppdatere kravspesifikasjonen slik at krav til utstyr i klasserom er beskrevet

3.8 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Utdanningen anbefales ikke godkjent.

Følgende krav i fagskoletilsynsforskriften er ikke tilfredsstillende oppfylt:

- § 3-1 (1) a)
- § 3-2
- §3-3 (1), (2), (3) og (4)
- § 3-7

Se 3.1-3.7 i dette rapportutkastet for en vurdering av hvert enkelt krav.

4 Tilsvarsrunde

NOKUT mottok 5. oktober 2018 tilbakemelding fra søkeren, på vår innledende administrative vurdering og de sakkyndiges vurdering i utkast til tilsynsrapport.

Under presenterer vi søkerens tilbakemelding på den sakkyndige vurderingen, samt de sakkyndiges tilleggsvurdering av de opprinnelig underkjente kravene.

4.1 Søkerens tilbakemelding

YTRE NAMDAL FAGSKOLE

Dato: 05.10.2018

Tilsvaret til rapportutkast Ref. 18/0976-15

Generelt

Det er en generell utdanning innen ledelse av havbruksoperasjoner. Vi hadde mange uttalelser fra næringen om navnet, og alle var enige om at «Havbruksoperasjoner» var det beste navnet. Norsk Fiskeketransport uttalte blant annet at dette studiet hadde vært meget nyttig for deres offiserer på brønnbåter også. Dermed så vi at det ikke nødvendigvis bare var for «ledere» i oppdrettsnæringen dette studiet passet til. Vi innser allikevel nå at ledelse bør være en del av navnet da dette gjenspeiles i fagene, og vi ønsker et tydelig skille med videregående skole. Navnet er derfor endret til «Ledelse i havbruksoperasjoner». Denne endringen gir også åpning for å opprette en fagutdanning på videregående skolenivå som heter «Havbruksoperasjoner» i fremtiden.

Bakgrunnen for etablering av studiet er et uttrykt ønske fra sjøbasert servicenæring om en utdanning som ivaretar og kombinerer biologisk og teknisk kunnskap og kompetanse på ledernivå. Dette gjenspeiler kompetansekravene som stilles til mellomledere og ledere på disse bedriftene sine servicefartøy, der både fokuset på fiskevelferd og teknisk forståelse må ivaretas. Hele studiet bygger på denne kombinasjonen av kunnskap som etterspørres av næringen.

Kandidaten skal kunne lede operasjoner som

- avlusing av fisk eksempelvis i merd, brønnbåt og avlusingsflåter.
- bistand og dokumentasjon ved massedød av fisk.
- montering, utsetting, inspeksjon og vedlikehold av fortoyningssystemer til havbruksanlegg og havbruksinstallasjoner, som for eksempel forflåter.
- rengjøring av oppdrettsnoter, oppdrettsanlegg og installasjoner i sjø.
- skiftning og optak av oppdrettsnoter.

Kapittel 1 i studieplanen «Om utdanningen» er justert i samsvar med de endringene som er foretatt.

Når det gjelder kurs eller sertifikat som sveisekurs, arbeidsbåtsertifikat m.m., ligger dette på videregående skolenivå. YNF er sertifisert og godkjent på de maritime sertifikatene i dag. Offisersutdanningen er en del av godkjenningene til NOKUT, mens de mindre sertifikatene fra D5 og lavere er egne kurs med egne godkjenninger fra Sjøfartsdirektoratet. Dette vil si at om næringen ønsker å kjøre for eksempel D6-kursing av sitt personell, vil vi også sørge for godkjenninger på dette når det kommer, sannsynligvis i januar 2019.

Denne typen kursing vil uansett ikke være en del av selve fagskoleutdanningen da nivået ligger under fagskolenivået. Dette vil være egne kurs som kan tilbys etter behov og godkjennes av Sjøfartsdirektoratet. Om en har utdanning eller sertifikat på for eksempel servicebåt (sertifikat D6) fra før, så må en student uansett delta på undervisningen. Selv om en student har et sertifikat eller et kurs, så er ikke dette ensbetydende med at han forstår hvordan han skal lede håndtering av utstyr eller manøvrere en båt rundt levende biomasse.

Behovet for nødvendige sertifikater vil i all hovedsak ivaretas gjennom kandidatens fagbrevbakgrunn, da de relevante kurs og sertifikater tilbys i videregående opplæring i skole eller i læretida i bedrift. Behov utover dette vil kunne tilbys kandidatene i samarbeid med næringsliv og fiskerifaglig opplæringskontor i området.

Etter inntakskravet utgjør hvilket fagbrev eller hvilket kurs ingen forskjell. Noen kan ha visse fordeler, men ingen har opplæring i ledelse av nevnte operasjoner da lederutdanning ikke er en del av videregående skoles opplæring. Vi kan heller ikke gi innpass eller fritak i fag fra et lavere nivå enn fagskole. Om noen søkere derimot har en høyere

YTRE NAMDAL FAGSKOLE

utdanning fra før, så vil en kunne søke om fritak og innpass og hvert enkelt tilfelle blir vurdert og vedtak fattet. Dette beskrives i reglementet.

Begrepsbruk

Vi ser at noe begrepsbruk i søknad og studieplan kan virke forvirrende og bidra til usikkerhet rundt studiets retning. Vi har fjernet begrepet «havrommet» i studieplanen, inkludert i Læringsutbyttebeskrivelse (LUB). Utdanningen retter seg spesifikt mot havbruksoperasjoner og vil ikke kvalifisere for eksempel til arbeid innenfor oljesektoren. Dette er nå tydeliggjort.

Begrepet «Havbruksoperasjoner» defineres i studiet som operasjoner i tilknytning til sjøbasert akvakultur. Dette er operasjoner som avlusing av fisk både i badebehandling i merd, brønnbåt og mekanisk avlusing, i notskifte, rengjøring av noter og oppdrettsanlegg i sjø, i utlegging, inspeksjon og vedlikehold av fortoyningssystemer og skadebegrensende tiltak ved skade på oppdrettsanlegg. Dagens havbruksnæring foregår i relativt skjermet farvann, og utdanningen har dette som utgangspunkt. Utdanningen legges samtidig opp til å være oppdatert og dynamisk og skal kunne ta inn ny og påkrevet kunnskap og kompetanse i tråd med næringens behov. I dette ligger blant annet nye og mer offshorebaserte installasjoner på eksponerte lokaliteter som er under planlegging og/eller utbygging. Behovet her vil være næringsstyrt og vil raskt bli innlemmet i utdanningstilbudet når behovet synliggjøres. Dette vil også kunne endre de formelle kompetansekravene til arbeidere og ledere som skal utføre serviceoperasjoner på slike anlegg, men per i dag er disse ikke definert på en annen måte enn for tradisjonelle havbruksanlegg.

Avklaringer til kvalifikasjoner studiet gir

Utdanningen skal ikke kvalifisere kandidatene til jobb som driftsleder på matfiskanlegg. Kunnskap om eksempelvis driftsplaner, driftsplanlegging, føring og førplanlegging inngår derfor ikke i studiet. Fagbeskrivelser i studiet som berører drift av akvakulturanlegg i sjø vil danne en felles bakgrunnskunnskap for kandidatene og sikrer en felles forståelse for fiskevelferd i forbindelse med ledelse og gjennomføring av operasjoner i tilknytning til akvakulturanlegg.

Opptakskrav

Opptakskravet er snevret inn ved å ta bort fagbrev i industriteknologi. Opptakskrav som gjelder nå er Fagbrev i matros, motormann, akvakultur eller fisker. Dette er de relevante fagretningene som i dag rekrutteres til sjøbasert servicenæring. Vi vil kunne foreta en ny vurdering av opptakskravet om det kommer en egen havbruksteknikerlinje på videregående skolenivå.

Opptakskravet er beskrevet i studieplanen. Forskjellen på Vg2 og Vg3 vil være fagbrev. En elev fra Vg2 er ikke direkte kvalifisert og skal realkompetansevurderes ut fra vurderingskriteriene beskrevet i studieplanen, mens en elev fra Vg3 har fagbrev og er direkte kvalifisert. Vi er derfor litt usikre på hva som menes med «*beskrive hva som skiller emnene fra VG2 og VG3 i forhold til inntakskrav*» da emnene er identiske med unntak av praksis og fagbrev. De uten fagbrev skal ha praksis og realkompetansevurderes i hvert enkelt tilfelle. Vi går derfor her ut fra at det meste allerede er forklart tidligere i dette dokumentet, jf. tydeliggjøringen av at denne utdannelsen er på ledernivå. Se studieplanen kapittel 2.

Fagbeskrivelsene er justert, og det er tydeliggjort hva som gjelder. Se studieplan kapittel 9.

Årsplan er limt inn i studieplanen. Årsplan vil kunne justeres fra år til år. Se studieplan kapittel 1.4.

Oppmøteplikt og konsekvenser ved fravær er limt inn i studieplanen. Forøvrig står denne type informasjon i reglementet. Det er mulig å ta igjen tapt obligatorisk undervisning. Dette er også beskrevet i reglement, nå også nevnt i studieplanen.

Krav til infrastruktur og utstyr i klasserommet er justert. Se vedlegg infrastruktur.

YTRE NAMDAL FAGSKOLE

Det første kullet i «Ledelse i havbruksoperasjoner» vil kunne nyte godt av et eget smartrom, ferdigstilt tidlig i 2019. Se <http://meetcon.no/vare-produkter/meetcon-klasserom>.

Systemkrav til personlig PC er justert i studieplanen under litteraturbeskrivelsene. Se studieplan kapittel 9 og vedlegg om krav til infrastruktur.

Praktiske ferdigheter

Vi har justert tekst i kapittel 8.1, Studieoppdragene og kapittel 8.2, Sluttvurdering. Praksis skal dekkes inn av studieoppdragene. Praktiske ferdigheter blir vurdert igjennom studieoppdragene til bestått/ikke bestått. Det er kun skriftlige vurderinger ved eksamen. Vedlagt er eksempel på fremdriftsplan, plan for studieoppdrag og lærerveiledning. Vi viser også til praksis ved skipsoffisersutdanningen i Norge hvor denne vurderingsformen er godkjent. Fremdriftsplan, studieoppdrag og vurderingsformer i «Ledelse i havbruksoperasjoner» bygger på godkjent og innarbeidet praksis.

Hvordan studentene tar igjen tapt obligatorisk undervisning

For ikke bestått praksis gis det adgang til å ta praksisperioden en gang til. Se Forskrift om fagskoleutdanning ved de fylkeskommunale fagskolene i Trøndelag, § 4-5, Rett til å gå opp til eksamen. Vi skal legge til rette for at studentene skal få ta igjen tapt obligatorisk undervisning. Akkurat hvordan må vurderes i hvert enkelt tilfelle ut fra hva og hvor mye fravær det er snakk om.

Ved mye fravær vil for eksempel kandidaten måtte ta igjen praksis fra første år mens han tar andre år. Dette skjer ved oppmøte på førsteårssamlinger. Utgjør fraværet få timer, vil vi for eksempel kunne avtale med SSR AS om flere simulatortimer. Ytterste konsekvens ved for mye fravær eller at en ikke tar opp undervisningen når en får mulighet, vil være at en ikke får ta eksamen. Dette må også ses i sammenheng med krav til studieoppdragene hvor en har to forsøk og kan søke om et tredje ved spesielle grunner, beskrevet i studieplanen.

Oppmøteplikt og fravær

Oppmøteplikt er på 80%. Det vil si at en kan ha fravær på en samling per år. Ved fravær over 20 % vil studenten ikke få vurdering og vil heller ikke bli oppmeldt til eksamen. Dette er nå justert inn i studieplanen. Se Reglement for de fylkeskommunale fagskolene i Trøndelag for detaljer rundt hva som regnes som gyldig fravær og konsekvensene av dette. Dette er nå justert inn som eget avsnitt kapittel 3.3 i studieplanen.

Vi har justert språkføring i kapittel 8.2 i studieplanen.

Annet

Skolens LMT er endret fra læringsplattformen «It's Learning» til «Canvas» som en følge av overgangen til Trøndelag fylkeskommune. Dette er justert i studieplanen.

4.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

4.2.1 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning

Vurdering

Tilbyder har fjernet fagbrev i industriteknologi fra listen over godkjente fagbrev for opptak til utdanningen. Sakkyndigkomitéen mener det fortsatt er rom for ytterligere innsnevring på hvem som automatisk er godkjent for opptak til utdanningen. Som beskrevet i vurderingen anses det som overhengende sannsynlig at noen grupper vil få overlapp i innhold mellom tidligere utdanning og denne utdanningen. I tilsvaret fra tilbyder er det beskrevet at «noen kan ha visse fordeler». Utfordringen med dette er at utdanningen da ikke oppfyller kravet om at den skal bygge direkte på videregående opplæring og heve nivået på kompetansen utover dette. Sakkyndigkomitéen anser ikke at dette punktet er endret tilstrekkelig til å oppfylle krav til fagskoleutdanning. Vi anser det som sannsynlig at det vil bli vesentlig overlapp med andre utdanningsnivå. Fagskoleutdanning skal bygge direkte på den videregående utdanning/fagbrev som gir grunnlag for opptak.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må snevre inn opptakskravet og justere innholdet i utdanningen for å sørge for at utdanningen ligger på nivå 5.1 i NKR.

4.2.2 Læringsutbytte

Vurdering

Presiseringen som av hva kandidaten utdannes til er tilfredsstillende. Når det gjelder arbeid offshore blir det i tilsvaret beskrevet følgende:

Utdanningen skal være oppdatert og dynamisk og skal kunne ta inn ny og påkrevd kunnskap i tråd med næringens behov. I dette ligger blant annet nye og mer offshorebaserte installasjoner på eksponerte lokaliteter som er under planlegging og/eller utbygging. Behovet her vil være næringsstyrt og vil raskt bli innlemmet i utdanningstilbudet når behovet synliggjøres.

Vi mener at det kreves mer kunnskap for å lede arbeid under slike forhold, konstruksjonen er betydelig større og det samme gjelder kreftene som virker på den. Dette vil prinsipielt være det samme som å lede arbeidsoperasjoner inne offshore oljeindustri, eksempelvis å lede offshore ankerhåndteringsoperasjoner.

Sakkyndigkomitéen kan ikke se at de nødvendige avgrensninger og presiseringer er gjort under dette punktet, og synes også at å planlegge innlemming av et såpass annet faginnhold i denne utdanningen er uklokt. Vi tror det vil være verken tilrådelig eller mulig å gjøre dette. Utdanningen er avgrenset til ett år og har allerede et omfattende pensum. Vi anbefaler å avgrense utdanningen til å gjelde operasjoner slik de foregår i dag og heller vurdere en tilleggsutdanning når behovet melder seg. Vi ser

avgrensningen som er gjort i tilsvaret – «Dagens havbruksnæring foregår i relativt skjermet farvann, og utdanningen har dette som utgangspunkt.» - men mener at avgrensningen må være synlig gjennom hele utdanningen: navn, studieplan, overordnet læringsutbyttebeskrivelse, med mer. Noe annet vil være villedende og kunne gi inntrykk til søkere og arbeidsliv om at utdanningen favner bredere enn hva som er tilfelle. Endringene fagskolen beskriver fremover i tid kan være relevante og nødvendige, men vil antagelig være så omfattende at de vil kreve at skolen søker NOKUT om akkreditering av vesentlig endring eller en ny utdanning.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må utforme en utdanning der virkeområdet for kandidatene er tydelig avgrenset gjennom alle ledd, som navn, læringsutbytte, studieplan med mer.

4.2.3 Utdanningens navn

Utdanningens navn er endret til *ledelse i havbruksoperasjoner*. Dette vurderer vi som en god presisering av studiets innhold og hensikt. Vi viser likevel til kommentarene som gjelder avgrensning av kandidatenes virkeområde.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør sørge for at en eventuell spissing/avgrensning av utdanningen også gjenspeiles i navnet.

4.2.4 Utdanningens innhold og oppbygning

Vurdering

I tilsvaret er det gitt utdypning av innhold og emner. Sakkyndigkomitéen mener det ikke er tydelig avklart hva som skiller fagene fra VG2-VG3, men dette baseres igjen på forskjell i bakgrunn på de som tas opp. En som kommer med fagbrev akvakultur har betydelig kunnskap innen eksempelvis fortøyninger av oppdrettsanlegg, arbeidsoperasjoner innen oppdrett og fiskevelferd gjennom VG2 og VG3, mens en motormann eller matros ikke har noen kunnskap innenfor disse temaene. Det er da vanskelig å bygge på eksisterende kunnskap. Søker beskriver selv

Etter inntakskravet utgjør hvilket fagbrev eller hvilket kurs ingen forskjell. Noen kan ha visse fordeler, men ingen har opplæring i ledelse av nevnte operasjoner da lederutdanning ikke er en del av videregående skoles opplæring.

Dette er helt i orden i forhold til det som har med ledelse og ledelsesfag å gjøre, men ikke på det som går på det fagspesifikke som oppdrettsfag.

Det virker også som om søker vil ta inn offshore havbruk på eksponerte lokaliteter. Når det gjelder dette viser vi til kommentarene våre under 4.1.2.

Sakkyndigkomitéen kan ikke se at vesentlige endringer er gjort i utkastet til studieplan for å sikre at YNF oppfyller krav tidligere påpekt av sakkyndigkomitéen.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må snevre inn opptakskravet og justere innholdet i utdanningen for å sørge for at utdanningen ligger på nivå 5.1 i NKR.

4.2.5 Studieplan

Vurdering

Tilbyder har i tilsvaret oppdatert studieplan med en overordnet årsplan for studiet som viser omtrentlig plassering av obligatoriske samlinger. Studieplan er oppdatert med en beskrivelse av oppmøteplikt og konsekvenser ved fravær. Det er også gitt en beskrivelse av hvordan studentene kan ta igjen tapt obligatorisk undervisning/simulatorkjøring. Der er i studieplanen henvisning til felles studiereglement for de fylkeskommunale fagskolene og forskrift om fagskoleutdanning ved de fylkeskommunale fagskolene i Trøndelag. Studieplanen er oppdatert i samsvar med våre krav.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.2.6 Infrastruktur

Vurdering

Tilbyder har i tilsvaret lagt ved oppdatert kravspesifikasjon til infrastruktur og oppdatert studieplan. Det fremgår nå hvilke krav som stilles til studentenes PCer og hva slags utstyr som er påkrevd i klasserommene. Den oppdaterte informasjonen samsvarer med våre krav.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.3 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Utdanningen anbefales ikke godkjent.

5 Vedtak

NOKUT anser ikke de faglige kravene for godkjenning av *ledelse i havbruksoperasjoner*, 60 studiepoeng nettbasert undervisning med samlinger ved Ytre Namdal Fagskole, som oppfylt. Vi avslår derfor søknaden.

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- lov om fagskoleutdanning § 5
- forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (1) (studiekvalitetsforskriften)

6 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- søknad datert 2. mars 2018, NOKUTs saksnummer 18/01976-1
- tilsvare datert 5. oktober, NOKUTs saksnummer 18/01976-16

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Kravene til sakkyndige står oppført i fagskoletilsynsforskriften kapittel 2. De sakkyndige skal vurdere om søknaden oppfyller kravene for godkjenning av fagskoleutdanning, jf. fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Den sakkyndige komiteen har bestått av følgende medlemmer:

- **Kari Marte Krane, kvalitetsansvarlig Nova Sea AS, avdeling industri**
Krane er utdannet med en bachelor i matteknologi og en master i ledelse av teknologi, begge fra HiST (nå NTNU). Hun har etter utdanning hovedsakelig arbeidet med kvalitetssikring i næringsmiddelindustri, og er nå ansatt som kvalitetsansvarlig ved lakseslakteriet til oppdrettsselskapet Nova Sea AS på øya Lovund på helgelandskysten. Her er hun blant annet ansvarlig for den daglige driften av selskapets interne laboratorium og leder HACCP-arbeidet ved slakteriet. Krane er medlem av sjøproduksjonens HACCP-team og tilknyttet flere større og mindre prosjekter. Hun jobber aktivt med å forbedre og utvikle kommunikasjon og kunnskapsdeling på tvers av funksjoner i selskapet.
- **Førsteamanuensis Odd-Ivar Lekang, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**
Lekang er førsteamanuensis ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), fakultet for realfag og teknologi, område produksjon og anleggsteknikk akvakultur. Han har bygget opp mange studentkurs innen akvakultur, og underviser eller har undervist i disse kursene. Her kan nevnes anleggsteknikk, produksjonsteknikk, design av anlegg, måling av vannkvalitet, i tillegg til to laboratoriekurs i akvakultur. Lekang har vært ansvarlig for webkurs i produksjonsteknikk, fiskeoppdrett (mot Sverige, «Körkort fiskodling»), og underviser også i webkurs mot NTNU, DTU (Danmark) og Island innen akvakultur. Han har skrevet flere lærebøker som brukes innen fagområdet både på norsk og engelsk, herunder også bøker/hefter beregnet for teknisk fagskole innen oppdrett (GAN forlag). Lekang har vært ansvarlig for arbeidspakker i EU-prosjekter knyttet til undervisning innen akvakultur (AQUA – TNET og Walla), og vært pådriver med utvikling av e-læringsverktøy (Aquacase).
- **Senioringeniør Kai Esten Dale**
Dale er utdannet sivilingeniør fra Universitetet i Stavanger. Han har variert yrkeserfaring som ingeniør/sivilingeniør, med hovedvekt på mekanisk og strukturdesign, samt styrkeberegning. Han har vært sakkyndig for NOKUT siden 2005. Dale har vurdert fagskoletilbud og hatt tilsyn med eksisterende tilbud. Han har vurdert mange fagskoletilbud som er nettbaserte - med eller uten samlinger. I denne komiteen vil han ha særlig ansvar for å vurdere det nettpedagogiske undervisningsopplegget.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til tilbyder som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.